

Agata Muc

Dar ks. prof. dr. hab. Wincentego
Myszora dla Biblioteki Teologicznej
Uniwersytetu Śląskiego w
Katowicach

Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne 46/1, 208-215

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

AGATA MUC
Uniwersytet Śląski w Katowicach
Biblioteka Teologiczna

DAR KSIĘDZA PROF. DR. HAB. WINCENTEGO MYSZORA DLA BIBLIOTEKI TEOLOGICZNEJ UNIwersytetu ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH

Dary stanowią znaczące źródło pozyskiwania zbiorów w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach¹. Książki napływają od osób prywatnych (najczęściej księży i pracowników związanych z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego)² oraz od instytucji – wydawnictw, redakcji czasopism, towarzystw naukowych, a także różnych instytucji kościelnych. Publikacje przekazywane przez darczyńców, pojedynczo lub zespołowo, są cennym nabytkiem, o ile odpowiadają profilowi gromadzonego księgozbioru, składają się z dokumentów wartościowych bądź stanowią celowo dobrane zespoły piśmiennicze.

Przykładem cennej kolekcji systematycznie przekazywanej Bibliotece Teologicznej jest księgozbiór księdza profesora doktora habilitowanego Wincentego Myszora, pierwszego dziekana i organizatora Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego. Zakres tematyczny ofiarowanych tytułów doskonale pokazuje zainteresowania oraz pole badawcze księdza dziekana. Przybliżając sylwetkę darczyńcy, pełnione funkcje oraz działalność naukowo-dydaktyczną, możemy zaobserwować kształt oraz charakter tworzonej przez lata kolekcji.

Ksiądz Wincenty Myszor urodził się 22 maja 1941 roku w Chełmie Śląskim. Studia teologiczne odbył w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie, natomiast święcenia kapłańskie przyjął z rąk biskupa Herberta Bednorza 6 czerwca 1965 roku w katedrze katowickiej. Następnie przez dwa lata był wikariuszem w parafii Świętych Jana i Pawła w Katowicach-Dębie. Równocześnie rozpoczął studia specjalistyczne – najpierw na Wydziale Teologicznym Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, a później na Wydziale Teologicznym Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie – sfinalizowane doktoratem w 1973 roku

¹ G. Łącka, *Dary w zbiorach Biblioteki Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w aspekcie ochrony dziedzictwa narodowego*, Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych 1/2 (2011), s. 72-92; B. Warząchowska, *Dary w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego*, Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne 89 (2008), s. 397-406.

² B. Kołodziej, *Kolekcja arcybiskupa Szczepana Wesolego – dar dla zbioru kościelnego Biblioteki Teologicznej*, w: *Biblioteki kościelne i klasztorne w Polsce: historia i współczesność*, red. H. Olszar, B. Warząchowska, Katowice 2009, s. 143-147; W. Myszor, *Ks. dr Martin Gritz i jego biblioteka*, Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne [dalej cyt. ŚSHT] 36,1 (2003), s. 258-259; W. Myszor, *Ks. prof. Dr Paul Bormann i jego biblioteka*, ŚSHT 37,1 (2004), s. 174-176; B. Warząchowska, *Kolekcja książek księdza Stanisława Janasika w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*, ŚSHT 43,2 (2010), s. 354-367.

na podstawie dysertacji *Gnostycyzm w tekstach z Nag Hammadi*³. Pracę naukowo-dydaktyczną na Wydziale Teologicznym ATK rozpoczął jako asystent w Katedrze Patrologii w roku 1969. Na warszawskiej uczelni zdobywał kolejne stopnie naukowe: habilitację w 1983 roku na podstawie rozprawy *Anapausis w teologii chrześcijańskich gnostyków*⁴. Tytuł profesora uzyskał w 1990 roku, a od 1996 do 2001 roku pracował na stanowisku profesora zwyczajnego. Od 1987 roku kierował Katedrą Historii Literatury i Teologii Kościoła Starożytnego na Wydziale Kościelnych Nauk Historycznych i Społecznych ATK, dokąd przeszedł z grupą pracowników kierunku historia Kościoła (specjalność: patrologia). W tejże uczelni (od 1999 roku w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego) pracował jednocześnie lat w administracji uczelnianej: jako prodziekan Wydziału Teologicznego (1984-1988), następnie jako dziekan Wydziału Kościelnych Nauk Historycznych i Społecznych (1988-1993) oraz prorektor (1993-1995). Na Wydziale Kościelnych Nauk Historycznych i Społecznych był kierownikiem Katedry Historii Kościoła w Starożytności (1990-2001); dyrektorem Instytutu Nauk Historycznych i Społecznych (1999-2001).

Równolegle prowadził także działalność dydaktyczną w ramach formacji intelektualnej przyszłych duszpasterzy, wykładając od 1972 roku historię literatury wczesnochrześcijańskiej (patrologię) w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym – najpierw w Krakowie, później w Katowicach (po przeniesieniu seminarium w 1980 roku na Śląsk).

W 1998 roku na zlecenie arcybiskupa Damiana Zimonia podjął się organizacji Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Śląskim. W 2001 roku został wybrany dziekanem tego wydziału i pozostawał nim przez dwie kadencje, równocześnie kierując Katedrą Historii Kościoła i Patrologii.

Jako wybitny patrolog i znawca tekstów gnostyckich należy do Association International d'Etudes Patristiques (od 1984 roku), International Association of Byzantine Studies (od 1996) i do Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk. W Warszawie założył *Studia Antiquitatis Christianae* i przewodniczył redakcji w latach 1977-2001, natomiast w 2005 roku rozpoczął redagowanie serii na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego pod nowym tytułem – *Studia Antiquitatis Christianae, Series Nova*. Od wielu lat należy także do grona Kolegium Redakcyjnego „Śląskich Studiów Historyczno-Teologicznych”, w latach 1981-1995 był redaktorem naczelnym tego czasopisma.

Dotychczasowy dorobek naukowy księdza profesora Wincentego Myszora obejmuje ponad 300 publikacji, w tym: prace zwarte, skrypty, redakcje dzieł zbiorowych, artykuły, tłumaczenia z języków nowożytnych, recenzje i omówienia, hasła w słownikach i encyklopediach, bibliografie i sprawozdania naukowe⁵. Ponadto wypromował on kilku doktorów, a także recenzował liczne prace naukowe, w tym dysertacje doktorskie i rozprawy habilitacyjne.

³ Zob. W. Myszor, *Gnostycyzm w tekstach z Nag-Hammadi*, *Studia Antiquitatis Christianae* 1/2 (1977), s. 121-266.

⁴ Zob. tenże, *Anapausis w teologii chrześcijańskich gnostyków*, *Studia Antiquitatis Christianae* 5 (1984), ss. 287.

⁵ Bibliografia dorobku naukowego ks. prof. W. Myszora (stan z 1.01.2009) została zamieszczona w księdze pamiątkowej wydanej z okazji 40-lecia jego pracy naukowo-dydaktycznej. Zob. *Omnia tempus habent. Miscellanea theologica Vincentio Myszor quadragesimum annum laboris scientifici celebranti ab amicis, sodalibus discipulisque oblata*, red. A. Reginek, G. Strzelczyk, A. Żądło, Katowice 2009; także w: *Vox Patrum* 57 (2012) (w druku).

Główne kierunki badań księdza Wincentego Myszora dotyczą historii chrześcijaństwa w II i III wieku, a zwłaszcza historii społecznej⁶. W tej dziedzinie przygotował obszerny wybór źródeł – zajmował się tekstami gnostyckimi II i III wieku, badał koptyjskie teksty z Nag Hammadi⁷. Opublikował wiele tłumaczeń gnostyckich utworów z czasów wczesnochrześcijańskich, a także tekstów chrześcijańskiej literatury polemicznej. Jego autorstwa są liczne przekłady pism Ireneusza z Lyonu (z II wieku)⁸, które zebrano i wydano w całości w ramach 11. tomu serii *Studia Antiquitatis Christianae. Series Nova* w 2010 roku⁹. Ponadto przygotował pierwszy polski przekład *Ewangelii Judasza*¹⁰. Natomiast w ramach pracy dydaktycznej książkę profesor prowadzi nauczanie języka koptyjskiego. Opracował pierwszy polski podręcznik do nauki tego języka¹¹ i jest współautorem słownika koptyjsko-polskiego¹². Poza tym w ostatnim czasie konsultował odkryte przez polskich archeologów kodeksy tekstów koptyjskich odnalezionych w Gurna w Górnym Egipcie w 2005 roku, identyfikując ich tytuły i fragmenty w roboczym tłumaczeniu¹³. Na podstawie tego przekładu możliwa była identyfikacja manuskryptu datowanego na VII/VIII wiek, który stanowi fragment niezwykle ważnego i unikalnego odkrycia dokonanego przez polską misję Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego¹⁴.

W ciągu ponad czterdziestoletniej pracy naukowo-dydaktycznej książkę Wincenty Myszor zgromadził niezwykle wartościowy i bogaty księgozbiór. To właśnie tematyka wczesnochrześcijańska, patrologia i teologia patrystyczna oraz materiały wykorzystywane podczas tłumaczeń stanowią główny zrąb kolekcji przekazywanej do zbiorów kościelnych Biblioteki Teologicznej. Zasadniczą i zarazem najważniejszą część podarowanej kolekcji stanowią źródła wykorzystywane przez naukowca podczas pracy nad historią starożytnego chrześcijaństwa. W ten sposób do zbiorów biblioteki trafiła cała seria *Bibliothèque Copte de Nag Hammadi*

⁶ Zob. W. Myszor, *Europa. Pierwotne chrześcijaństwo. Idee i życie społeczne chrześcijan II i III wieku*, Warszawa 1999/2000; *Chrześcijanie w Cesarstwie Rzymskim II i III wieku. Wybrane zagadnienia życia społecznego*, wstęp, wybór i oprac. tekstów źródłowych W. Myszor, Katowice 2005 (Studia Antiquitatis Christianae. Series Nova 1).

⁷ Zob. np. *Teksty z Nag Hammadi*, z jęz. koptyjskiego tłum. A. Dembska i W. Myszor, wstęp, komentarz, oprac. W. Myszor, Warszawa 1979; W. Myszor, *Anapausis w teologii chrześcijańskich gnostyków*, Warszawa 1984 (Studia Antiquitatis Christianae 5); *Biblioteka z Nag Hammadi. Kodeks I i II*, tłum. i komentarz W. Myszor, Katowice 2008 (Studia Antiquitatis Christianae. Series Nova 7).

⁸ Zob. *Ireneusz z Lyonu, Wykład nauki apostołskiej*, wstęp, tłum. i oprac. W. Myszor, Kraków 1997; *Ireneusz z Lyonu, Chwałą Boga żyjący człowiek*, wybór i komentarz J. Comby, D. Singles, tłum. W. Myszor, Kraków 1999; *Ireneusz z Lyonu, Bóg w ciele i krwi*, wybór i oprac. H.U. von Balthazar, tłum. tekstu niemieckiego oraz fragmentów z pism św. Ireneusza z greki i łaciny W. Myszor, Kraków 2001.

⁹ W. Myszor, *Gnostycyzm i teologia Ireneusza z Lyonu. Zagadnienia wybrane*, Katowice 2010 (Studia Antiquitatis Christianae. Series Nova 11).

¹⁰ Zob. *Ewangelia Judasza*, wstęp, tłum. z koptyjskiego i komentarz W. Myszor, Katowice 2006 (Studia Antiquitatis Christianae. Series Nova 3).

¹¹ Zob. W. Myszor, *Język koptyjski – kurs podstawowy dialektu saidzkiego. Opracowanie studyjne*, Warszawa 1998; Zob. też: *Chrestomatia koptyjska. Materiały do nauki języka koptyjskiego*, oprac. A. Dembska, W. Myszor, Warszawa 1998.

¹² Zob. A. Dembska, W. Myszor, *Podręczny słownik języka koptyjskiego*, Warszawa 1996.

¹³ W. Myszor, *Enkomion of ST. Pisenhios from Sheikh Abd El-Gurna*, Polish Archaeology in the Mediterranean 2007, s. 273-283.

¹⁴ Zob. więcej na temat odkrycia na stronie Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego: <http://www.pcma.uw.edu.pl/index.php?id=62&L=2> [dostęp: 14.09.2012].

(Section: *Tertes, Concordances, Études*) wydawana od 1974 roku przez Les Presses de l'Université Laval z Québec w Kanadzie oraz Éditions Peters w Paryżu. Jest to edycja tekstów odnalezionych niedaleko egipskiej miejscowości Nag Hammadi w 1945 roku, stanowiących koptyjski przekład (prawdopodobnie z języka greckiego) oryginalnych pism gnostyckich. Seria zawiera krytyczne wydanie rękopisów wraz z francuskimi tłumaczeniami oraz bogatym komentarzem objaśniającym. Projekt zainicjowali początkowo naukowcy Jacques E. Menard z Université des Sciences Humaines de Strasbourg oraz Harve Gange i Michel Robert z Université Laval, natomiast obecnie jest kontynuowany pod kierunkiem Louisa Painchauda, Wolfa-Petera Funka i Paula-Huberta Poiriera.

Dzięki darom księdza dziekana księgozbiór Wydziału Teologicznego został wzbogacony także o niemieckojęzyczną edycję tekstów pochodzących ze starożytnej literatury chrześcijańskiej w postaci serii *Texte und Untersuchungen zur Geschichte der Altchristlichen Literatur* wydawnictwa Walter de Gruyter. W ramach kolekcji zapoczątkowanej przez Adolfa von Harnacka w 1882 roku ukazały się między innymi prace berlińskich badaczy skupionych kiedyś wokół profesora Hansa Martina Schenkego, kierującego Berliner Arbeitskreis für koptidich-gnostische Schriften¹⁵. Publikacje często powstawały jako rozprawy doktorskie czy habilitacyjne i zawierały tłumaczenia oraz opracowania tekstów koptyjsko-gnostyckich, w tym również papirusów z Nag Hammadi, na przykład krytyczne wydanie Ewangelii Filipa: *Das Philippus-Evangelium: Nag-Hammadi-Codex II,3* w opracowaniu Schenkego (Berlin 1997). Ponadto z inicjatywy Wincentego Myszora w bibliotece Wydziału udało się w całości skompletować anglojęzyczną serię *Nag Hammadi and Manichaeon Studies* wydawnictwa E.J. Brill, której pierwsze 65 tomów książek przekazał także jako dar. W serii tej poza edycją tekstów z Nag Hammadi ukazały się tłumaczenia innych źródeł, jak również studia związane z tematyką gnostycką i manicheizmem¹⁶, na przykład *Manichaeism and its legacy* autorstwa J. Kevina Coyle'a (Leiden 2009). Obecnie w zasobach Biblioteki Teologicznej znajduje się jeden z największych w Polsce zbiorów opracowań źródeł z Nag Hammadi w tłumaczeniu angielskim, francuskim i niemieckim. Obok opracowań darczyńca przekazał także kilkanaście tomów zawierających faksymile wszystkich papirusów z Nag Hammadi – *The Facsimile Edition of the Nag Hammadi Codices*, wydanych przez Jamesa M. Robinsona we wspomnianej wcześniej oficynie E.J. Brill w latach 1972-1984. Kolekcja zawiera reprodukcje wszystkich dwunastu kodeksów w oryginalnej formie.

W latach 1977-1995 książek Myszor współpracował z Patristische Kommission Akademie der Wissenschaften w Niemczech, przesyłając opisy bibliograficzne polskich oraz rosyjskich publikacji z zakresu patrologii, które następnie trafiały do *Bibliographia Patristica: internationale patristische Bibliographie* (Berlin 1959-1997). Bibliografia wydawana przez niemiecką oficynę Walter de Gruyter pod redakcją Wilhelma Schneemelchera oraz Knuta Schäferdieka w całości została przekazana przez darczyńcę do zbiorów biblioteki Wydziałowej.

Kolejną grupę podarowanych publikacji stanowią opracowania wraz z edycją tekstów Ojców Kościoła powstałych pod egidą wspomnianej powyżej Patristischen Kommission der Akademien der Wissenschaften i ukazujących się od 1964 roku w serii zatytułowanej *Patristische Texte und Studien*. W zbiorach znalazły się między innymi dzieła Atanazego Wielkiego, zwanego także Atanazym

¹⁵ W. Myszor, *Gnostycyzm – przegląd publikacji*, *Collectanea Theologica* 49,4 (1979), s. 185-186.

¹⁶ Tenże, *Gnostycyzm – przegląd publikacji*, *SSHT* 31 (1998), s. 331-337.

Aleksandryjskim (urodzonego około 295 roku, zmarłego w 373 roku), Serapiona – biskupa z Tmuis w Egipcie czy Hipolita Rzymskiego (urodzonego przed 170 rokiem, zmarłego w 235 roku), a także opracowanie dotyczące hipostazy Archontów – *The hypostatis of the archons: the coptic text with translation and commentary* autorstwa Rogera Aubrey'a Bullarda (Berlin 1970)¹⁷.

Tłumaczenie utworów gnostyckich z czasów wczesnochrześcijańskich wymagało od księdza Wincentego Myszora znajomości licznych źródeł pomocnych w nauce języka koptyjskiego. Przykładem tego rodzaju publikacji może być seria Peeters Publishers – *Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium*. Całość stanowi rodzaj biblioteki złożonej z ponad 600 tomów wschodnich tekstów chrześcijańskich, publikowanych przez Louvain Catholic University w Belgii oraz The Catholic University of America w Waszyngtonie. Na kolekcję składają się następujące podserie: *Scriptores Aethiopici*, *Scriptores Arabici*, *Scriptores Armeniaci*, *Scriptores Coptici*, *Scriptores Iberici*, *Scriptores Syri*, *Subsidia*. Obecnie w zasobach Biblioteki Teologicznej znajduje się ponad sto woluminów *Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium*, pośród których przeważają dzieła pisarzy koptyjskich oraz syryjskich.

Natomiast podczas dokonywania przekładów pism Ireneusza z Lyonu (urodzonego w 140 roku, zmarłego w 202 roku) ksiądz profesor zdołał zgromadzić, a następnie przekazać na użytek społeczności akademickiej zbiór złożony zarówno ze źródeł, jak i z opracowań dotyczących biskupa Vienne. Jedną z tego rodzaju monografii jest *Teologia de San Ireneo* – napisana przez Antonio Orbeo, a opublikowana w czterech tomach *Biblioteca de Autores Cristianos* (Madrid 1985-1996).

Innym rodzajem źródeł podarowanych przez pierwszego dziekana Wydziału Teologicznego są reprinty, najczęściej dziewiętnastowiecznych książek patrystycznych. W takiej formie do zbiorów księżnicy trafiły niektóre dzieła Orygenes (urodzonego około 185 roku, zmarłego około 254 roku) *Jeremiahomilien Klageliederkommentar* (reprint oryginału: Leipzig 1901) oraz katalog rękopisów koptyjskich *Theological texts from Coptic papyri, edited with an appendix upon the Arabic and Coptic versions of the Life of Pachomius by W. E. Crumm* (reprint oryginału: Oxford 1913). Znaczącą grupę stanowią również reprinty zakupione przez darczyńcę w dawnej Niemieckiej Republice Demokratycznej, które charakteryzuje nie tylko interesująca zawartość, ale także wysoka jakość kopii. W Leipzig w Zentralantiquariat der Deutschen Demokratischen Republik wykonywano przedruk dzieła dotyczącego manicheizmu – *Histoire critique de Manichée et du manicheisme* autorstwa Isaaca de Beausobre'a (1659-1738) – pochodzącego z amsterdamskiej oficyny J.F. Bernarda, a wydrukowanego w latach 1734-1739.

Poza źródłami oraz opracowaniami ciekawą część kolekcji patrologa, ze względu na pochodzenie materiałów, stanowią publikacje przekazywane mu przez samych autorów. Wśród darczyńców kilku tytułów znalazł się tłumacz tekstów koptyjskich Hans Quecke, który dostarczył kilka tomów serii *Papyrologica Castroctaviana – Studia et Textus*, zawierających krytyczne edycje Ewangelii według Świętego Łukasza, Świętego Marka oraz Świętego Jana:

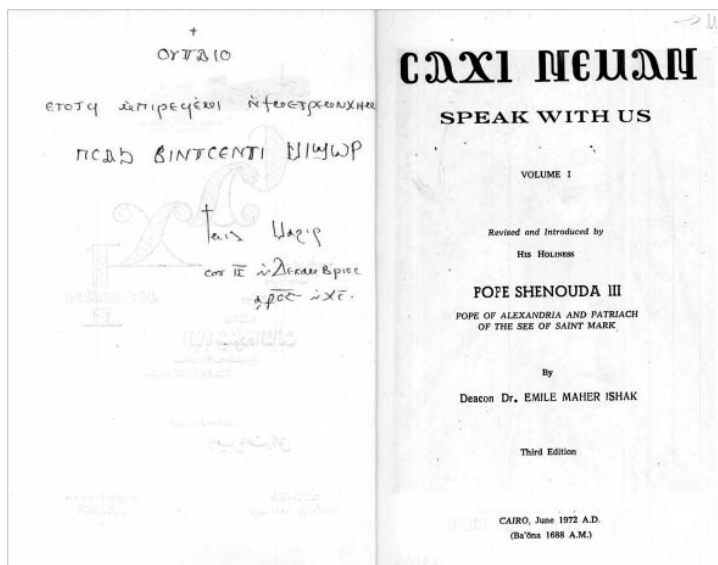
– *Das Lukasevangelium Saïdisch: text der Handschrift PPalau Rib. Inv.-Nr. 181 mit den Varianten der Handschrift M 569* (Barcelona 1977);

– *Das Markusevangelium Saïdisch: text der Handschrift PPalau Rib. Inv.-Nr. 182 mit den Varianten der Handschrift M 569* (Barcelona 1972);

¹⁷ Zob. tenże, *Hipostaza archontów*, w: C.V. Manzanares, *Pisarze wczesnochrześcijańscy I-VII* w., tłum. E. Burska, przejrzał, uzupełnił i opatrzył bibliografią W. Myszor, Warszawa 2001, s. 93.

– *Das Johannesevangelium Săidisch: text der Handschrift PPalau Rib. Inv.-Nr. 183 mit den Varianten der Handschriften 813 und 814 der Chester Beatty Library und der Handschrift M 569* (Barcelona 1984).

Niejednokrotnie dary autorów zawierały dedykacje kierowane do księdza Wincentego Myszora. Ciekawym przykładem może tu być tekst pracy doktorskiej Wolfa-Petera Funka – dotyczącej Apokalipsy Jakuba (która pochodzi z V kodeksu z Nag Hammadi), a obronionej na Humboldt-Universität w Berlinie w 1971 roku. Oprócz doktoratu z dedykacją Funka książkę dziekan przekazał też do Biblioteki Teologicznej kolejne wydanie tej samej pozycji, wydrukowane w ramach niemieckiej serii *Texte und Untersuchungen zur Geschichte der Altchristlichen Literatur* (Bd. 119), a zatytułowane *Die zweite Apokalypse des Jakobus aus Nag-Hammadi-Codex V* (Berlin 1976). Inną oryginalną dedykacją jest krótki tekst dołączony do podręcznika do nauki koptyjskiego w wersji bohairsko-arabskiej napisany przez Izaka Mahira, w polskim tłumaczeniu oznaczający: „Dar dla znawcy koptyjskiego nauczycielowi Wincentemu Myszorowi”.

Dedykacja pochodząca z książki: *Sadzi Neman: speak whits us / vol. 1-vol. 2 revised and introduced by His Holiness Pope Shenouda III pope of Alexandria and Patriach of the see of sain Mark, by Emile Maher Ishak* (Cairo 1972).

Następną ważną grupę materiałów przekazanych na użytek czytelników stanowią wydawnictwa informacyjne, wśród nich encyklopedie i słowniki. W taki sposób zasoby Biblioteki Teologicznej zostały powiększone o ośmiotomową encyklopedię koptyjską *The Coptic encyclopedia* (New York 1991), która zawiera informacje na temat historii, teologii, języka, sztuki, architektury, archeologii oraz hagiografii koptyjskiej. Napisana przez ponad 250 ekspertów pochodzących zarówno z Egiptu, jak i z krajów zachodnich, została wydana przez koptyjskiego historyka Aziza Suryal Atiya dzięki wsparciu między innymi koptyjskiego

papieży i patriarchy aleksandryjskiego Shenouda III, the Rockefeller Foundation oraz the National Endowment for the Humanities. Książki Wincenty Myszor przekazał nie tylko pozycje dotyczące ściśle patrologii czy gnostycyzmu, ale także z zakresu innych dyscyplin teologicznych, czego przykładem może być jeden z ważniejszych słowników dotyczących zagadnień Nowego Testamentu – *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament* pod redakcją Gerharda Kittela i Gerharda Friedricha (Stuttgart 1953-1979).

Zupełnie inną grupę pod względem wydawniczym stanowią nadbittki pojedynczych artykułów pochodzące z zagranicznych periodyków, wykorzystywane przez ofiarodawcę podczas wielu lat pracy naukowej. Jest to wydzielona i rzetelnie uporządkowana kolekcja w postaci odrębnych tomów, oprawionych według konkretnych kryteriów tematycznych lub autorskich. Najczęściej publikacje pochodzą z takich czasopism, jak: „Le Muséon: Journal of Oriental Studies, Revue d'Études Orientales”, „Biblica”, „Jahrbuch für Antike und Christentum” (1978-2001), „Zeitschrift für Ägyptische Sprache und Altertumskunde” (1985), „Orientalia Christiana Periodica: commentarii de re orientali aetatis christianae sacra et profana editi cura et opere Pontificii Institutii Orientalium Studiorum”, „Studia Papyrologica: Revista Espanola de Papirologia”, „Orientalia”. Autorami artykułów dotyczących monastycyzmu, rękopisów z Nag Hammadi czy gnostycyzmu byli na przykład: Carsen Colpe, Wolf-Peter Funk, Jan Partyka, Clemens Scholten, Jens Holzhausen, Manfred Krause, Hans Quecke. W kolekcji oprócz nadbitek zagranicznych można odnaleźć także wydawane w języku polskim teksty autorstwa Ignacego Otiz de Urbina, profesora Papieskiego Instytutu Orientalnego w Rzymie. W ten sposób w zasobach Biblioteki Teologicznej znalazł się cykl artykułów Urbina prezentujących zagadnienia mariologii w patrystyce Wschodu, patrystyce syryjskiej oraz łacińskiej – opublikowanych na łamach „Częstochowskich Studiów Teologicznych”.

Oprócz wydawnictw zwartych oraz seryjnych książek dziekan wzbogacił Bibliotekę w kompletne roczniki oraz pojedyncze tytuły czasopism. Przykładem polskiego periodyku omawiającego zagadnienia Ojców Kościoła i podarowanego w całości na potrzeby śląskiej społeczności akademickiej jest „Vox Patrum”. Tytuł ukazuje się od 1981 roku w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Międzywydziałowym Zakładzie Badań nad Antykiem Chrześcijańskim. Ponadto do zbiorów trafiły zarówno wszystkie tomy „Journal of Coptic Studies”, wydawane od 1990 roku przez Peeters Press w ramach prac International Association for Coptic Studies, jak i większość numerów francuskiego rocznika „Apocrypha” publikowanego przez Brepols. Natomiast wśród pojedynczych woluminów wybranych tytułów można odnaleźć takie pozycje, jak: rosyjski „Palestinskij Sbornik” wydawany przez Akademię Nauk z terenu byłego Związku Radzieckiego; francuski „Bulletin de Saint-Sulpice: revue international de la Compagnie des prêtres de Saint-Sulpice” wydawany przez Compagnie des prêtres de Saint-Sulpice; „Orientalia Lovaniensia Periodica” wydawany przez Instituut voor Oriëntalistiek na Katholieke Universiteit te Leuven oraz „Orientalia: commentarii periodici Pontificii Institutii Biblii” wydawane przez Pontificum Institut Biblicum.

Większość podarowanej kolekcji książek profesora Wincentego Myszora to publikacje obcojęzyczne pochodzące z zagranicznych ośrodków naukowych i wydawniczych. Jednak naukowiec gromadził także literaturę w języku polskim, którą również przekazał studentom i naukowcom Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego. Przede wszystkim są to polskie serie – liczące niejednokrot-

nie po kilkadziesiąt woluminów – zawierające opracowania tekstów źródłowych z zakresu literatury patrystycznej:

– *Pisma Ojców Kościoła*, pod redakcją Jana Sajdaka, Wydawnictwo Uniwersyteckie, potem serię kontynuowała Księgarnia św. Wojciecha (Poznań 1924-1971);

– *Biblioteka Ojców Kościoła*, pod redakcją ks. Józefa Naumowicza, Wydawnictwo M, (Kraków od 1992);

– *Ojcowie Żywi*, w redakcji i opracowaniu ks. Marka Starowieyskiego, Wydawnictwo ZNAK, potem WAM (Kraków 1978-2002);

– *Źródła Monastyczne*, pod redakcją ks. Marka Starowieyskiego, Wydawnictwo Benedyktynów (Kraków-Tyniec 1993-);

– *Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy*, pod redakcją Emila Stanuli, Wydawnictwo ATK, od 1999 UKSW (Warszawa 1969-);

– *Źródła Myśli Teologicznej*, pod redakcją ks. Henryka Pietrasa SJ, Wydawnictwo WAM (Kraków 1996-)¹⁸.

Otrzymany księgozbiór to niezwykle cenna i bogata kolekcja przekazana po szczegółowej selekcji ofiarodawcy. Całość stanowi warsztat pracy naukowej księdza profesora Wincentego Myszora, gromadzony na przestrzeni kilkudziesięciu lat. Utworzony zbiór stanowi znakomity materiał pracy teologa oraz kapłana humanisty. Wyjątkowa wartość tego rodzaju daru polega i na tym, że są to publikacje specjalistyczne, służące prowadzeniu bieżących i przyszłych badań naukowych oraz zajęć dydaktycznych w śląskiej uczelni.

¹⁸ Więcej informacji na temat zawartości poszczególnych serii – zob. R. Zarzeczny, *Strona poświęcona patrologii*, <http://www.zarzeczny.jezuici.pl> [dostęp: 14.09.2012].